

Landbruksnytt

Østre Toten kommune • februar 2023

Fôring av vilt

Vi har en vinter med stedvis store mengder snø. I tillegg er det kaldt. Dette gjør forholdene for våre viltlevende dyr vanskelig. Likevel er det viktig at alle er klar over at det må sendes søknad fra kommunen til Mattilsynet for spesifikke fôringsplasser av vilt. Mattilsynet gir slik tillatelse etter vurdering av blant annet behovet for fôring opp mot faren for smitte av skrantesyke (CWD) og fare for påkjørsler.

Følg med på viltet, og tråkk stier de kan bevege seg lett i borte fra trafikkerte veier.

Det er i 2023 gitt tillatelse til foring av rådyr på spesifikt angitte steder der grunneierlagene har ansvaret for å følge med på dyrene som er på foringsplassene.

Vilt på åkere

Hvis du har åkere der det står igjen uhøstede grønnsaker eller korn- og/eller grønnsaksrester som vilt kan ta skade av, oppfordrer vi til at du gjør det du kan for å gjøre dette utilgjengelig for vilt. Rundballer som er planlagt benyttet til husdyr bør legges slik at de ikke er tilgjengelige for vilt, og eventuelt gjerdes inn. Det anbefales at man gjør det samme der det lagres annet husdyrfôr, grønnsaker eller grønnsaksrester utendørs.

Fra sentralt hold oppfordres det til å benytte fangvekster. Fangvekster er ofte urter som ikke er til skade for vilt. Likevel har kommunen erfaring med at elg har forspist seg på raigras på høsten, så dette er ikke et godt alternativ som fangvekst i forhold til vilt.

Tilskudd til avløsning ved sykdom og fødsel

Ved svangerskap, fødsel, sykdom, sykt barn osv. er det mulig å søke tilskudd til avløsning. Det er også mulig for etterlatte å søke tilskudd til avløsning etter jordbrukerens dødsfall.

[På Landbruksdirektoratets sider kan du lese mer](#) om tilskuddsordningen. Her finner du informasjon om de generelle vilkårene for å søke, søknadsskjema og hva som må legges ved søknaden.

Fra og med 1. januar i år er satsene for denne tilskuddsordningen endret. [Statsforvalteren i Rogaland](#) har skrevet litt om de nye satsene. Den maksimale dagsatsen for avløsning som har skjedd etter 1. januar 2023 er 2 100 kroner.

⇒ *Kontakt:* [Marte Marie Taralrud](#)

Produksjons- og avløsertilskudd

Tiden går igjen mot en ny søknadsomgang av produksjons- og avløsertilskudd. **1. mars** er det telledato, og søknadssystemet åpner. I mars kan du søke om tilskudd på husdyr. Dette gir grunnlag for tilskudd til små og mellomstore melkebruk, tilskudd til økologisk husdyrproduksjon, avløsertilskudd for 2023 og tilskudd for grovfôrareal. De to sistnevnte søker du om i oktober, men du må ha registrert dyr du disponerer per 1. mars for at disse skal tas med i tilskuddsgrunnlaget for de to tilskuddsordningene.

Søknadsfristen er 15. mars. Innsendte søknader kan endres til **og med 29. mars.** Hvis du glemmer å søke innen fristen kan søknaden leveres inntil 14 dager etter søknadsfristen. Utbetalingen reduseres da med 1 000 kroner per dag fristen er overskredet.

Du finner [mer informasjon om tilskuddsordningen her](#), og [lenke til søknadsskjemaet finner du her](#).

⇒ *Kontakt:* [Marte Marie Taralrud](#)

Tilskudd: Spesielle miljøtiltak i landbruket (SMIL)

Du kan søke kommunen om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL-midler). Formålet med ordningen er å fremme natur- og kulturminneverdiene i jordbrukets kulturlandskap, og å redusere forurensning ut over det som kan forventes gjennom vanlig jordbruksdrift.

Prosjekter og tiltak skal prioriteres ut fra lokale målsettinger og strategier. Her finner du informasjon om hva som gjelder i Østre Toten kommune: [Flerårige tiltaksstrategier for spesielle miljøtiltak i landbruket 2020-2023](#).

⇒ *Kontakt:* [Eirin S. Trannum](#)

Du må søke elektronisk via denne siden: [Søknad om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket](#). Viktige vedlegg er kostnadsoverslag, beskrivelse og kartfesting av miljøtiltaket. Søknaden sendes automatisk til landbrukskontoret i Østre Toten.

Mer informasjon finner du på [kommunens nettside](#) og på [Landbruksdirektoratets sider](#).

Søknadsfristen er **15. februar 2023**, men vi tar imot søknader hele året.

Tilskudd: Drenering av jordbruksjord

Hvis du leier eller eier jordbruksareal som tidligere er grøftet, kan du søke tilskudd om drenering. Ved nydyrking med planering kan det ikke gis tilskudd til drenering, da dreneringen er en del av nydyrkingsarbeidet.

Mer informasjon om ordningen og søknadsskjema finner du på [Landbruksdirektoratets sider](#).

Søknadsfrist: Vi får ikke bevilget penger til ordningen før i april. Etter dette er det løpende søknadsfrist.

⇒ *Kontakt:* [Eirin S. Trannum](#)

Nydyrking

Det aller viktigste når du skal søke om å få dyrke opp nye arealer, er **å søke i god tid**. Du kan søke ved å bruke eget søknadsskjema på [Landbruksdirektoratets hjemmesider](#). For alle nydyrkingstiltak skal du som søker selv vurdere om tiltaket må konsekvensutredes. Søker må selv besørge og bære kostnadene ved at undersøkelsen gjennomføres. Utredningen må følge anerkjent metodikk og utføres av personer med relevant faglig kompetanse.

⇒ *Kontakt:* [Eirin S. Trannum](#)

Konsekvensutredningen skal omfatte positive, negative, direkte, indirekte, midlertidige, varige, kortsiktige og langsiktige virkninger. Det tas forbehold om at det også kan være andre forhold som bør utredes, og som avdekkes ved en konsekvensutredning.

For nydyrkingstiltak over 50 dekar er det et absolutt vilkår at det er foretatt en vurdering av om tiltaket skal konsekvensutredes. Ved nydyrkingstiltak på mindre enn 50 dekar skal det også vurderes om tiltaket skal konsekvensutredes – med mindre det kan utelukkes at tiltaket kan få vesentlige virkninger for naturmangfold eller for andre viktige miljøhensyn.

Dette må du legge ved søknaden:

- Kart i farge (målestokk 1:5000) som viser det planlagte nydyrkingsarealet, atkomsten til nydyrkingsarealet, eiendommen og området omkring
- Plan for grøfting av arealet (med en beskrivelse av hvor stein og stubber skal deponeres/dumpes)
- Hvis relevant: Konsekvensutredning, beskrivelse av planlagt drift av nydyrkingsarealet, kostnadsoverslag for nydyrkingen, kart over registrerte natur- og kulturlandskapsverdier.

Godkjenning av nye arealer – frister for innmelding

Landbrukskontoret har innført frister for å melde inn nye arealer som ønskes godkjent som innmarksbeite og ferdige nydyrkingsarealer. Dette gjøres for at vi skal kunne garantere at endringene blir klare til søknadsfristene for regionalt miljøtilskudd og produksjonstilskudd. Det er [NIBIOs gårdskart](#) som er grunnlaget for tilskuddsutmålingen.

Vi setter derfor frist til **1. juni** for å melde inn arealer som ønskes godkjent som **innmarksbeite**. Da vil vi avtale befaring sammen med deg i løpet av vekstsesongen, slik at alt er klart til september. Dere som tidligere har vært i dialog med saksbehandler om å gjennomføre befaring i år, vil bli kontaktet i starten av juni.

Frist for innmelding av **nydyrkingsarealer** som ønskes ferdiggodkjent og som er tatt i bruk i vekstsesongen er satt til **1. august**. Arealet vil da bli befart før september, slik at dette er klart til ny søknadsomgang. Kartet blir låst i tilskuddsordningen for regionalt miljøtilskudd i begynnelsen av september.

Det vil ikke bli foretatt befaringer i den perioden det er ferieavvikling.

Vi håper at dette er en grei ordning for alle, da vi ønsker at alt skal være på plass til dere skal søke på de ulike tilskuddsordningene.

⇒ *Kontakt:* [Marte Marie Taralrud](#)

Innovasjon Norge

Det er igjen tid for å sende inn søknad til Innovasjon Norge, hvis du har et prosjekt som er aktuelt for dette. På [nettsiden til Innovasjon Norge](#) finner du mer informasjon om hvem som kan få midler, hva de kan finansiere, forutsetninger osv. for tradisjonelt landbruk og tilleggsnæring. Her finner du også søknadsskjema, som nå er det samme uavhengig av du skal søke om lån, tilskudd eller begge deler.

Prioriteringene som gjelder for Innlandet i 2023 [finner du her](#). Prioriteringslisten for tradisjonelt landbruk for 2023 er nokså lik som tidligere:

- Omlegging fra båsfjøs til løsdrift med inntil 30 årskyr skal særskilt prioriteres.
- Ammeku, sau og geit, nødvendige oppgradering skal prioriteres foran kapasitetsutvidelser.
- All økologisk produksjon, men ikke utvidelser eller nyetablering på konsumegg og svin. Det kreves avtaler for økologisk kylling og kalkun.
- Varige investeringer innen grønnsaker, frukt og bær.
- Lager og tørkeanlegg.

For bygdenæringer ønsker Innovasjon Norge å stimulere til nyskapende og gode prosjekter, og har derfor ingen tydelige prioriteringer.

Det er viktig å merke seg at de ikke prioriterer prosjekter der hvor støtten fra Innovasjon Norge ikke er avgjørende for gjennomføringen av prosjektet, prosjekter hvor man ikke henter eller planlegger å hente en vesentlig del av sysselsettingen og inntekt fra gården, verksted, redskapsbus, lagerbygninger, utleiebygg og løpende vedlikehold.

I 2022 ble det gitt tilbud til åtte foretak her kommunen, med totalt 2 350 000 kroner i tilskudd. Flere av disse prosjektene har kommet langt i prosessen, og noen av dem er allerede ferdigstilte.

Offentlig kontroll for å komme ut av floghavregisteret

Etter [forskrift om floghavre](#) § 6 skal driftsansvarlig på en landbrukseiendom sørge for årlig floghavre-kontroll på all dyrket mark med unntak av fulldyrket eng. Hvis det tidligere har vært floghavre på eiendommen, er eiendommen registrert i floghavregisteret.

Hvis du mener eiendommen nå er fri for floghavre, må det gjennomføres en offentlig kontroll. Det første året er det kommunen som gjennomfører kontrollen, og Mattilsynet gjennomfører det andre året. Hvis det ikke oppdages floghavre på noen av kontrollene, fjernes eiendommen fra floghavregisteret.

Dersom du ønsker å begynne prosessen for å ta eiendommen ut av floghavregisteret, må du sende inn et [skjema for offentlig kontroll](#) til kommunen **innen 1. mai**. Du kan lese mer om dette på [Mattilsynet side om floghavre](#), under punktet «Offentlig kontroll for å komme ut av floghavregisteret». På denne siden kan du også lese mer om floghavre og bekjempelse.

Ved den offentlige kontrollen blir det gjennomført en systematisk gjennomlysning på alt dyrka areal på eiendommen. Det er viktig at det på arealer hvor det tidligere er registrert floghavre er dyrket en lett kontrollerbar vekst i kontrollårene (vårbygg eller vårhvete). Alt jordbruksarealet må være kontrollerbart. Dersom arealet med tidligere funn av floghavre ikke er kontrollerbart, må kontrollen utsettes.

Eiendommer kan også fjernes fra floghavregisteret hvis det sammenhengende de ti siste årene har vært grasproduksjon på arealet der det har vært tidligere funn. Dette forutsetter at det ved den offentlige kontrollen ikke blir gjort funn andre steder på eiendommen.

⇒ [Kontakt: Marte Marie Taralrud](#)

Skogbruksplaner

⇒ *Kontakt:* [Åse Marit Skjølås](#)

Som de fleste kjenner til har vi, og er vi i, en prosess med nye skogbruksplaner. Disse er nå snart klare for utsending. Noe gjenstår, men det ser ut til å være kort tid de kan sendes ut.

Tidspunktet for at det ikke lenger kan søkes om tilskudd nærmer seg like fort. Derfor oppfordrer kommunen alle til å sjekke om de har søkt om tilskudd. Hvis du ikke har gjort det enda, så **gjør det nå**. Det er nylig sendt varsel til de som ikke har søkt som vi har oversikt over.

Skogsaker

I skrivende stund har ikke kommunen fått tilskudsbevilgning til tiltak i skogbruket. Vi får derfor ikke satt tilskuddssatsene enda. Så fort vi får avklart dette, vil det bli lagt ut på nettsiden til kommunen. Vi ønsker å holde satsene på nivå med 2022, men det kan bli gjort endringer ut fra hva vi har tilgjengelig av midler.

Det som er klart er at det i år vil bli gitt statlig tilskudd til tettere planting, nyplanting og suppleringsplanting samt gjødsling. Vi har fått høre at Glommen Mjøsen Skog tar imot oppdrag for gjødsling.

Solcelleanlegg

Stadig flere gårdbrukere vurderer å installere solcelleanlegg for å produsere energi og spare penger. Med dagens strømpriser har dette blitt enda mer aktuelt. I tillegg er solenergi en fornybar og miljøvennlig energikilde, og derfor også en måte å bidra til landbrukets klima- og miljømål.

Noen solenergianlegg er søknadspliktige, mens andre er unntatt søknadsplikt. Kommunens byggesaksenhet har laget et informasjonsskriv til tiltakshavere og søkere som ønsker å montere solenergianlegg. Skrivet gir mer informasjon om slike anlegg, og om tiltaket ditt er søknadspliktig etter plan- og bygningsloven eller ikke.

⇒ *Kontakt:* [Sohrab Kamaly](#)

Følgende anlegg er blant de som alltid er søknadspliktige:

- frittstående anlegg
- anlegg montert på SEFRAK-registrerte bygg
- solenergianlegg på bygninger i følgende hensynområder:
 - o Balke-Lillo
 - o Skrivergården
 - o Kapp melkefabrikk

[Les mer om solenergianlegg på kommunens nettside.](#)

VIKTIGE FRISTER

- ⇒ **15.02.** Spesielle miljøtiltak i landbruket (SMIL)
- ⇒ **01.03.** Telledato produksjons- og avløsertilskudd
- ⇒ **15.03.** Søknadsfrist produksjons- og avløsertilskudd
- ⇒ **01.05.** Frist for å søke om å ta ut eiendommer fra floghavreregisteret
- ⇒ **01.06.** Melde inn nye arealer for innmarksbeite
- ⇒ **01.08.** Melde inn arealer for nydyrking

Kontakt oss!

Østre Toten kommune, plan- og næringsenheten, telefon 611 41 500.

For informasjon om hovedansvarsområder for den enkelte ansatte, se [kommunens nettside](#).

Ada Engødegård, jordbrukssjef
ada.engodegard@ototen.no
tlf 468 36 982

Eirin S. Trannum, landbruksrådgiver
eirin.trannum@ototen.no
tlf 468 41 498

Marte Marie Taralrud, fagleder landbruk
marte.marie.taralrud@ototen.no
tlf 468 55 927

Åse Marit Skjølås, skogbrukssjef
ase.marit.skjolas@ototen.no
tlf 468 44 731